

Börringe kyrka

55.5050, 13.3589

Börringe kyrka som byggdes på 1780-talet är ritad av arkitekten och professorn vid Konstakademien Olof Tempelman. Kyrkan byggdes när församlingarna Börringe och Lemmeströ slogs samman, och de båda gamla kyrkor lämnades att förfalla.

Den gamla Börringe kyrka, som nu är en ruin, byggdes i samband med att Görvel Fadersdotter Sparre, som då ansågs vara nordens rikaste kvinna i slutet av 1500-talet övertog Börringekloster gods. Görvel Fadersdotter Sparre uppges haft ambitionen att dottern skulle "lära sig att räkna som en fogde, snickra som en snickare, tänka som en professor, rita hus som en arkitekt och odla som en jordbrukare". Något som hon lär ha lyckats med. Bland annat ritade hon Torups slott i Skåne och skötte aktivt sina gårdar med hjälp av duktiga förvaltare.

Från den gamla kyrkan i Börringe finns för övrigt en berättelse skriven av en fransk kammarherre som var på besök i kyrkan på 1600-talet, helt kort efter att Skåne tillfallit Sverige. I hans reseberättelse som först nyligen hittades i Orléans omtalas en gudstjänst som då fortfarande hölls på danska, men med svenska överhetspersoner närvarande.

Riksrådet Joakim Beck-Friis på Börringeklostrets slott var initiativtagare och ledde också byggarbetet av den nya kyrkan, och en byst av honom finns i kyrkan, skapad av Tobias Sergel, och skänkt till kyrkan på 1960-talet av en sentida ättling, Corfitz Beck-Friis.

Grundstenen lades den 12 augusti 1783 av riksrådet Beck-Friis och på dagen fyra år senare, den 12 augusti 1787, som då var 10 Söndagen efter trefaldighet, invigdes kyrkan vid en storslagen högtid av teol. professorn Nils Hesselén, Lund.

Den nya kyrkan hette först Gustavs kyrka, och låg i det som ända fram till början av 1930-talet hette Gustavs församling, namngiven efter kung Gustav III, då församlingen bytte namn till Börringe, detta för att undvika att bli förväxlade med andra församlingar med liknande namn.

I vapenhuset står några gravhällar från Lemmeströ gamla kyrkogård uppställda längs väggarna. Här finner vi också Norra Börringe kyrkklocka från 1664 - liksom delar av en av de dopfontar som funnits i Lemmeströ eller Norra Börringe kyrkor.

Altartavlan föreställer Kristi uppståndelse och är signerad av den danske konstnären C Füssel. Tavlan är en kopia av altartavlan i Kungsholms kyrka som skapades av Fredrik Westin. Det sägs att när biskopen Frans Michael Franzén första gången såg originalet, ska han ha sagt: "Det är ingen tavla - det är en uppenbarelse"!

På altaret står bland annat ett krucifix av mässing som är ett fransk arbete från 1760.

Predikstolen med baldakin är från när kyrkan uppfördes 1787 och är försedd med de Beck-Friiska och Stael von Holsteinska vapnen - som också återfinns ovanför entrén till kyrkan.

Dopfunten av sandsten är tillverkad 1891. Dopfatet av mässing är en gåva av den kyrkliga syföreningen 1956.

I kyrkan finns fyra oljemålningar föreställande evangelisterna Matteus, men symbolen människobarn, Marcus med lejonet, Lukas med oxen och Johannes med symbolen örnen. Tavlorna som förmodligen är från 1600-talet skänktes till kyrkan på 1700-talets slut av riksrådet Beck-Friis

Kyrkans orgel som installerades då kyrkan byggdes kallas silverorgeln på grund av sin klara stämma. Orgeln byggdes 1776 av orgelbyggaren Jonas Ekengren från Stockholm och kostade 333 riksdaler. Orgelfasaden är ritad av kyrkans arkitekt Olof Tempelman. Efter att ha stått obrukbar under flera decennier är den sedan hösten 2010 renoverad och åter spelduglig.

Den lagerkrans som syns på altarets framsida var länge dold under ett lager färg, men återupptäcktes vid en renovering i mitten av 1980-talet.

Källor:

Pdf: "Värdebedömning Börringes kyrka". Lunds stift Jonna Stewénus 2013.

Webb: Svedala församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Häfte: "Börringe socknar och sockenkyrkor under nio århundraden". 1987.